

Counterpart bijeenkomst Paramaribo

Tussen Nederland en Suriname bestaat al de nodige samenwerking op het gebied van het gemeenschappelijk cultureel erfgoed (GCE) van Nederland en Suriname. Zo heeft Nederland met Suriname een specifiek cultureel raamwerk opgezet en was Suriname in 2000 het eerste land met een specifiek beleidskader voor het gemeenschappelijk cultureel erfgoed. In dit beleidskader kunnen drie prioriteitsgebieden worden geïdentificeerd: gebouwd erfgoed, musea en collecties en archieven. Naast dit landenspecifieke beleidskader is er ook een *Overeenkomst tot samenwerking tussen de Republiek Suriname en de Gemeente Amsterdam*, een samenwerkingsovereenkomst tussen Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname (SGES) en de Stichting Herstelling en is er een samenwerkingsovereenkomst tussen het Directoraat Cultuur van Suriname en het Zuiderzeemuseum.

Naast deze officiële samenwerkingsovereenkomsten zijn er de afgelopen decennia vele 'losse' projecten uitgevoerd op het gebied van het gemeenschappelijk cultureel erfgoed van Nederland en Suriname. Deze projecten zijn vaak van tijdelijke aard en, zo is gebleken, aan het einde van het project gaat waardevolle kennis verkregen tijdens het project verloren. Het is een van de doelen van het Centrum voor Internationale Erfgoedactiviteiten (CIE) om deze kennis en expertise op het gebied van Nederlands internationaal cultureel erfgoed te verzamelen, op een centraal punt veilig te stellen en beschikbaar te maken voor toekomstige erfgoed initiatieven. De middelen die het CIE gebruikt om dit doel te bereiken zijn de organisatie van erfgoeddagen voor onder andere de prioriteitslanden zoals aangesteld door de Nederlandse ministeries van Buitenlandse Zaken en OC&W: Suriname, Indonesië, Zuid-Afrika, Sri-Lanka, Brazilië, Russische Federatie, India en Ghana. Daarnaast ontwikkeld het CIE een internet platform, dat onder andere bestaat uit een projectendatabase. Door middel van één druk op de knop wordt duidelijk welke erfgoedprojecten zijn uitgevoerd, welke projecten nu lopen en waar plannen voor zijn. In deze database wordt informatie over de inhoud, de doelstellingen en de resultaten van projecten opgeslagen. Het platform bevat daarnaast ook beeldmateriaal, informatie over de betrokken organisaties en beschikbare expertise. Daarmee is het een centraal punt waar alle informatie te vinden is over internationale erfgoedprojecten en waar men met elkaar in discussie en overleg kan.

Op 27 september 2007 organiseerde het CIE, in het Nationaal Archief te Den Haag, een erfgoeddag voor het erfgoedveld van Suriname. Een van de doelen van deze dag was om iedereen die actief is op het gebied van het gemeenschappelijke cultureel erfgoed van Nederland en Suriname bij elkaar te brengen om de kansen en knelpunten te inventariseren in de samenwerking tussen beide landen. Een tweede doel was na te denken over hoe door middel van de bundeling van krachten en kennis toegewerkt kan worden naar een efficiëntere samenwerking en een overgang van projecten naar erfgoedprogramma's. Als vervolg op de erfgoeddag in Nederland wordt nu een soortgelijke dag georganiseerd in Paramaribo, Suriname. Met deze dag willen we bereiken dat het erfgoedveld van Suriname bij elkaar komt om te discussiëren over het GCE beleid van Suriname en Nederland. Net als op de dag in Nederland willen we de kansen en knelpunten in de samenwerking met Nederland in kaart worden brengen en willen we een overzicht geven van de GCE projecten die in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, de lopende projecten en de projecten waar plannen voor zijn. Op deze manier wordt er een podium gecreëerd voor alle verschillende initiatieven en niet alleen voor de grote projecten. Ook wordt op deze wijze de aandacht verdeeld over de verschillende soorten erfgoed en ligt de focus niet alleen het gebouwde erfgoed. Door middel van dit overzicht willen we uiteindelijk concrete aanbevelingen kunnen formuleren voor de belanghebbende ministeries in zowel Nederland als Suriname.

De doelen die het CIE stelt aan haar landendagen en counterpart bijeenkomsten komen overeen met de doelen van AWAD (Atlantic World and the Dutch), waardoor AWAD op de tot nu toe georganiseerde CIE erfgoeddagen als partner betrokken is geweest. De CIE counterpart bijeenkomst in Suriname zal daarom ook in samenwerking met AWAD worden georganiseerd en een follow-up bieden aan de workshop die AWAD in juli 2006 in Paramaribo organiseerde.

Aan de AWAD workshop waren de volgende doelen gesteld:

1. Gezamenlijk inzicht krijgen in het Surinaams cultureel erfgoed veld inclusief de sterke en zwakke kanten;
2. Gezamenlijk inzicht krijgen in bestaande en gewenste vormen van samenwerking;
3. Gezamenlijk inzicht krijgen in de prioriteiten, hoe deze te verwezenlijken zijn en hoe te zorgen voor continuïteit;
4. Gezamenlijk formuleren van toekomstige projecten inclusief een internationale oriëntatie.

De volgende voorstellen zijn uit de workshop naar voren gekomen:

1. Oprichten van een technisch facilititeitencentrum waar alle Surinaamse culturele instellingen terecht kunnen voor bijvoorbeeld digitalisering, onderlinge uitwisseling van bronnen en deskundigheid.
2. Een project om de orale geschiedenis veilig te stellen, door systematische vastlegging en bewaring in een openbare instelling van de verhalen van een groep oude immigranten.
3. Oprichting van een soort van erfgoedcentrum op bestaande – te restaureren - plantages ten behoeve van educatie en toerisme. Een project waar onderzoek,

- restauratie en orale geschiedenis bij elkaar moeten komen in een museum, informatie- en documentatiecentrum.
4. Continuïteit in de onderlinge uitwisseling van informatie. Is er een nieuwsbrief/ activiteitenkalender/infodagen / website etc?
  5. Kijk naar elkaar als leerzame voorbeelden
  6. Open zoeken naar samenwerking.

Tijdens de counterpart bijeenkomst willen we evalueren wat er de afgelopen 2 jaar met deze voorstellen is gebeurd.

Het CIE zal een uitsluitend faciliterende rol spelen, wel zullen we suggesties geven en verslag doen van de conclusies van erfgoeddag Suriname in Nederland.

Voorgestelde activiteiten Counterpart bijeenkomst

Lezingen, mogelijke onderwerpen

- Speech van Stanley Sidoel
- Introductie van het CIE
- AWAD

Presentaties van organisaties/projecten, waarbij zowel de kleinere als de grote organisaties een podium krijgen aangeboden.

Workshops, mogelijke onderwerpen:

- Gebouwd erfgoed
Historische binnenstad van Paramaribo en de werelderfgoedlijst
Forten
Jodensavanne
Plantages
- Archieven
Teruggave van de archieven door Nederland aan Suriname
- Musea en collecties

- Lieux de memoires

Lieux de memoires zijn letterlijk vertaald plaatsen van herinnering, die op een of andere manier een link hebben met het verleden. Hierbij kan het gaan om een bepaalde gebeurtenis of om bijvoorbeeld een uitleg bij het landschap. Deze plaatsen worden niet willekeurig gekozen, ze zijn op een bepaald ogenblik werkelijk van doorslaggevende betekenis geweest voor de ontwikkeling van een stad of land. Ze markeren feiten en gebeurtenissen die door de jaren heen misschien wat ondergesneeuwd zijn geraakt maar die hun betekenis en hun intrinsieke waarde behouden hebben.

Met deze werkgroep willen we nadenken over gezamenlijke herinneringsplaatsen van Suriname en Nederland.

- Erfgoed en toerisme

Eventueel in samenwerking met het NHTV

- Immaterieel erfgoed/ Oral history

Immaterieel erfgoed speelt een belangrijke rol in Suriname. Onder het immateriële erfgoed kunnen onder andere gerekend worden: taal, zang, dans en volksmuziek

Output

- Verslag van de bijeenkomst

- Uitbreiding van de projectendatabase

- Adviesrapport voor de ministeries van Buitenlandse Zaken en OC&W en de HMA Paramaribo